

Zaufanie do polityków w październiku

20 lat Fundacji CBOS 1997–2017

Od 11 kwietnia 1997 r., od wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej, **CBOS DZIAŁA JAKO FUNDACJA.**

Dwadzieścia lat w życiu politycznym, społecznym i w życiu fundacji to dużo. Wiele się przez ten czas zdarzyło.

CBOS ZREALIZOWAŁ

836

badań

REZULTATY BADAŃ STATUTOWYCH UDOSTĘPNILIŚMY
SPOŁECZEŃSTWU, MEDIOM, INSTYTUCJOM PUBLICZNYM
I ORGANOM PAŃSTWOWYM W POSTACI

3735

komunikatów

PRACOWAŁO DLA NAS

3600

ankieterów

PRZEBADALIŚMY PONAD

1 000 000

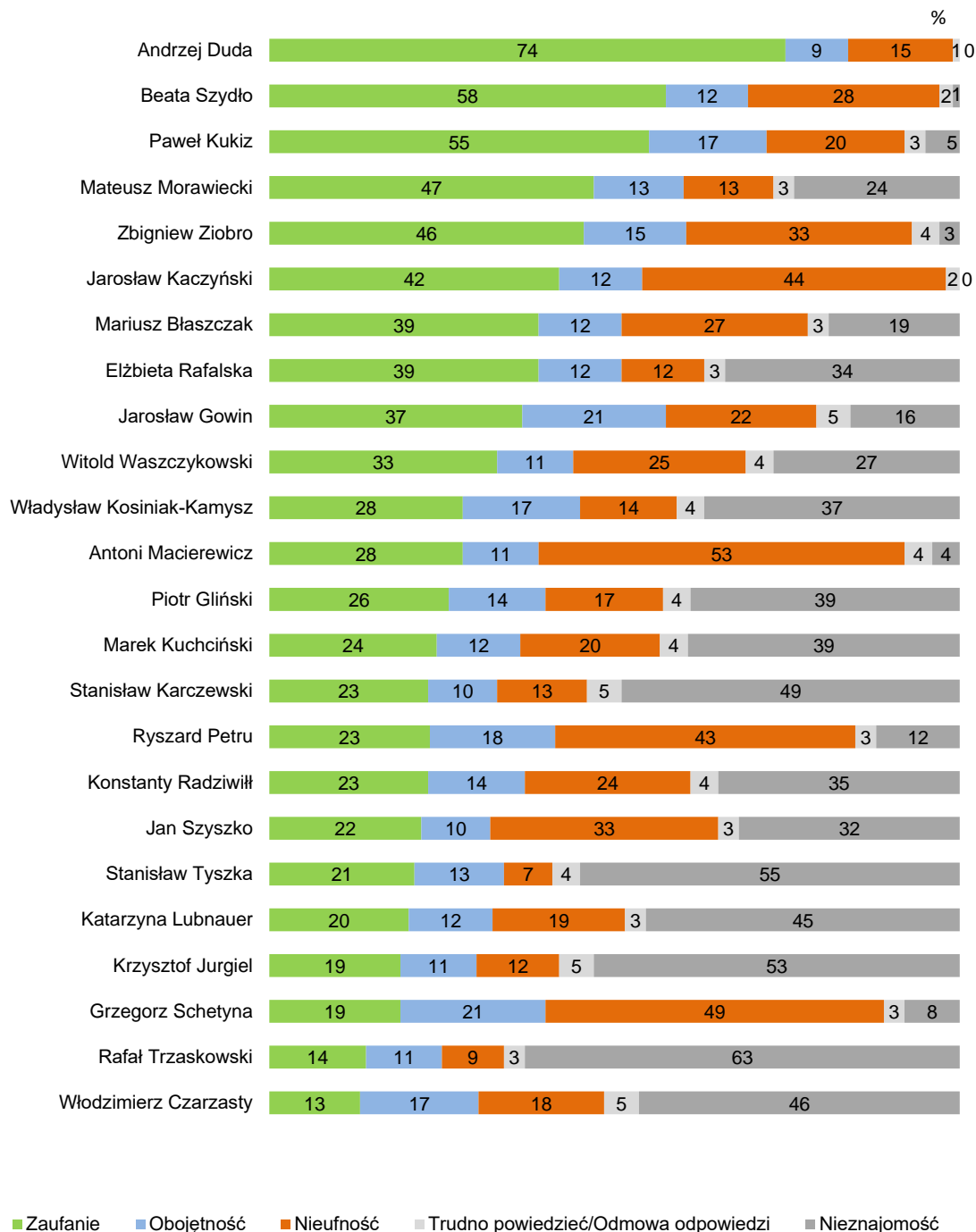
respondentów

Naszym czytelnikom, naszym respondentom i sobie życzymy kolejnych lat owocnych i inspirujących badań, upowszechniania płynącej z nich wiedzy o społeczeństwie, a także popularyzacji dorobku fundacji CBOS.

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Zaufanie do polityków w październiku

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (329) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 5–12 października 2017 roku na liczącej 948 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Zdecydowanym liderem październikowego¹ rankingu zaufania do polityków pozostaje urzędujący prezydent. Od sierpnia zaufanie do prezydenta Andrzeja Dudy utrzymuje się na bardzo wysokim, nienotowanym wcześniej poziomie. Prezydentowi ufa 74% ankietowanych, a więc dokładnie tyle samo, ile miesiąc wcześniej, nieufność wyraża zaś co siódmy respondent (15%).

Drugie miejsce na liście najczęściej obdarzanych zaufaniem polityków, również z bardzo dobrym wynikiem, zajmuje premier Beata Szydło. Zaufanie do szefowej rządu deklaruje 58% ankietowanych, a nieco ponad jedna czwarta jej nie ufa (28%). Są to najlepsze notowania premier od momentu objęcia urzędu.

Bardzo dobry wynik, porównywalny z jego najlepszymi notowaniami z okresu wyborów prezydenckich w 2015 roku, uzyskał w tym miesiącu także założyciel i lider ruchu Kukiz'15 – Paweł Kukiz. W ostatnich tygodniach dzielących kolejne pomiary zaufanie do lidera tego ugrupowania wzrosło i obecnie nastawienie takie deklaruje 55% ankietowanych, a ponad dwukrotnie mniej osób (20%) wyraża w stosunku do tego polityka nieufność.

Od ubiegłego miesiąca niewiele zmieniło się też na dalszych pozycjach rankingu zaufania. Czwarte miejsce, z zaufaniem blisko połowy badanych, zajmuje w tej klasyfikacji wicepremier i szef resortów rozwoju i finansów Mateusz Morawiecki (47% deklaracji zaufania i 13% – nieufności). Na piątej pozycji z nieznacznie słabszym wynikiem, jeśli chodzi o poziom społecznego zaufania, plasuje się minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro (46% deklaracji zaufania i 33% – nieufności).

Na kolejnych miejscach rankingu, z zaufaniem około dwóch piątych respondentów, znaleźli się: prezes PiS Jarosław Kaczyński (42% deklaracji zaufania i 44% negatywnych wskazań), szef MSWiA Mariusz Błaszczak (39% deklaracji zaufania i 27% – nieufności) oraz najmniej znana z tej trójki polityków, ale zarazem najbardziej pozytywnie oceniana przez rozpoznające ją osoby – minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska (39% deklaracji zaufania i 12% deklaracji nieufności). Nieco mniejszym zaufaniem cieszy się wicepremier, minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin (37% deklaracji zaufania i 22% negatywnych wskazań), a jeszcze mniej badanych ma zaufanie do szefa polskiej dyplomacji Witolda Waszczykowskiego (33% deklaracji zaufania i 25% deklaracji nieufności).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (329) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 5–12 października 2017 roku na liczącej 948 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Zaufanie do pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej kształtuje się już na niższym, nieosiągającym jednej trzeciej wskazań poziomie.

Ponad jedna czwarta ankietowanych deklaruje zaufanie do szefa PSL Władysława Kosiniaka-Kamysza – jednego z najlepiej ocenianych liderów ugrupowań opozycyjnych (28% deklaracji zaufania i 14% deklaracji nieufności) i tyłu samo ufa szefowi MON Antoniemu Macierewiczowi, w którego notowaniach niezmiennie dominują negatywne noty (28% deklaracji zaufania i 53% – nieufności). Niewiele niższy odsetek badanych ma zaufanie do wicepremiera, ministra kultury i dziedzictwa narodowego Piotra Glińskiego (26% deklaracji zaufania i 17% deklaracji nieufności).

Mniej niż co czwarty respondent ufa marszałkom Sejmu i Senatu – Markowi Kuchcińskiemu (24% deklaracji zaufania i 20% deklaracji nieufności) oraz Stanisławowi Karczewskiemu (23% deklaracji zaufania i 13% – nieufności). Na tym samym poziomie kształtuje się zaufanie do wyraźnie kontrowersyjnie obieranego szefa resortu zdrowia Konstantego Radziwiłła (23% deklaracji zaufania i 24% deklaracji nieufności) i tyłu samo badanych ufa liderowi Nowoczesnej Ryszardowi Petru, w ocenach którego od dłuższego już czasu zdecydowanie przeważa nieufność (odpowiednio 23% i 43%).

Na jeszcze dalszych pozycjach rankingu, z zaufaniem około jednej piątej ankietowanych, lokują się m.in.: minister środowiska Jan Szyszko – zaliczający się do najgorzej ocenianych członków urzędującego gabinetu (22% deklaracji zaufania i 33% – nieufności) i – z minimalnie niższym odsetkiem pozytywnych wskazań – wicemarszałek Sejmu z ramienia Kukiz'15 Stanisław Tyszka – polityk wciąż mało znany szerokiej publiczności (55% deklaracji nieznajomości), jednak wśród identyfikujących go osób mający bardzo dobre notowania (21% deklaracji zaufania i zaledwie 7% negatywnych wskazań). Co czwarty badany ma zaufanie do również stosunkowo mało znanej wiceprzewodniczącej Nowoczesnej Katarzyny Lubnauer (45% deklaracji nieznajomości). W jej społecznych ocenach zaufanie i nieufność jednak niemal się równoważą (odpowiednio 20% deklaracji zaufania i 19% – nieufności). Jeszcze nieco mniej osób, bo niespełna co piąty ankietowany, ufa liderowi głównej partii opozycyjnej, PO – Grzegorzowi Schetynie, który w październiku notuje kolejny, dość wyraźny spadek zaufania (19% deklaracji zaufania i 49% – nieufności). Takim samym zaufaniem cieszy się, po raz pierwszy uwzględniony w naszych badaniach, minister rolnictwa i rozwoju wsi Krzysztof Jurgiel, który zalicza się do mało znanych przedstawicieli urzędującego gabinetu. Nie zna go 53% ankietowanych, ufa mu 19% respondentów, a 12% wyraża w stosunku do niego nieufność.

Mniejszym zaufaniem cieszą się już tylko: nierozpoznawany przez prawie dwie trzecie respondentów i, co za tym idzie, oceniany przez bardzo wąską grupę badanych, przedstawiciel młodego pokolenia działaczy PO Rafał Trzaskowski oraz rzadko pojawiający się w mediach lider pozaparlamentarnego SLD Włodzimierz Czarzasty. Zaufanie do Rafała Trzaskowskiego deklaruje co siódmy badany (14%), a co jedenasty mu nie ufa (9%). Z kolei tradycyjnie już zamykający nasz ranking Włodzimierz Czarzasty cieszy się zaufaniem 13% badanych, więcej osób mu nie ufa (18%) i prawie równie dużo deklaruje wobec tego polityka obojętność (17%).

TABELA 1

	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	X '17	zmiana od IX '17	X '17	zmiana od IX '17		
	w procentach					
Andrzej Duda	74	0	15	0	9	0
Beata Szydło	58	1	28	-3	12	1
Paweł Kukiz	55	4	20	-1	17	5
Mateusz Morawiecki	47	1	13	-3	13	24
Zbigniew Ziobro	46	0	33	-4	15	3
Jarosław Kaczyński	42	3	44	-5	12	0
Mariusz Błaszczak	39	3	27	-4	12	19
Elżbieta Rafalska	39	0	12	-2	12	34
Jarosław Gowin	37	-2	22	0	21	16
Witold Waszczykowski	33	0	25	-4	11	27
Władysław Kosiniak-Kamysz	28	-5	14	0	17	37
Antoni Macierewicz	28	-1	53	-1	11	4
Piotr Gliński	26	-1	17	-2	14	39
Marek Kuchciński	24	-3	20	-3	12	39
Stanisław Karczewski	23	-4	13	-2	10	49
Ryszard Petru	23	-3	43	-2	18	12
Konstanty Radziwiłł	23	-1	24	1	14	35
Jan Szyszko	22	-1	33	-3	10	32
Stanisław Tyszka	21	-4	7	-1	13	55
Katarzyna Lubnauer	20	-4	19	-2	12	45
Krzysztof Jurgiel	19	-	12	-	11	53
Grzegorz Schetyna	19	-5	49	0	21	8
Rafał Trzaskowski	14	-	9	-	11	63
Włodzimierz Czarzasty	13	-1	18	-3	17	46

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. Przedstawimy teraz Panu(i) listę osób aktywnych w życiu politycznym naszego kraju. O każdej z nich proszę powiedzieć, w jakim stopniu budzi ona Pana(i) zaufanie. Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której -5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Oczywiście może się Pan(i) posługiwać innymi ocenami tej skali. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę powiedzieć.*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od -1 do -5, obojętność – 0.

W zestawieniu pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi.

Podobnie jak w poprzednich miesiącach największą nieufność badanych budzi szef MON Antoni Macierewicz. Nie ufa mu 53% ankietowanych. Trzeci miesiąc z rzędu drugie miejsce w tej negatywnej klasyfikacji przypada liderowi PO Grzegorzowi Schetynie – brak zaufania do szefa PO wyraża prawie połowa ankietowanych (49%). Na kolejnych pozycjach – z trochę lepszym wynikiem – lokują się prezes PiS Jarosław Kaczyński (44% deklaracji nieufności) oraz szef Nowoczesnej Ryszard Petru (43%).

W przypadku pozostałych uwzględnionych w sondażu przedstawicieli sceny politycznej odsetki deklaracji nieufności kształtują się już na wyraźnie niższym poziomie. Zajmującym kolejne miejsca w tej negatywnej klasyfikacji Zbigniewowi Ziobrze oraz Janowi Szyszce nie ufa po 33% badanych.

Październik, podobnie jak wrzesień, okazał się dość korzystny dla polityków. Tak jak miesiąc temu zmiany w ocenach są jednak na ogół niewielkie.

Jedynym politykiem, który w stosunku do września dość wyraźnie zyskał na zaufaniu społecznym, jest Paweł Kukiz. Odsetek badanych, którzy mu ufają, zwiększył się o 4 punkty procentowe. Notowania lidera Kukiz'15 zbliżyły się tym samym do najlepszych uzyskanych dotąd przez tego polityka ocen z maja 2015 roku, kiedy to po zakończonej dla niego dużym sukcesem I turze wyborów prezydenckich, zajął pierwsze miejsce na naszej liście najbardziej powszechnie obdarzanych zaufaniem polityków, wyprzedzając w tym rankingu ówczesnego prezydenta Bronisława Komorowskiego i jego późniejszego następcę Andrzeja Dudę. Zaufanie do Pawła Kukiza deklarowało wówczas niewiele więcej, bo 58% ankietowanych.

Biorąc natomiast pod uwagę zagregowane deklaracje zaufania i nieufności, o stosunkowo sporej poprawie ocen można mówić w przypadku prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego. Korzystna zmiana w ocenach szefa rządzącej formacji wyraża się jednak głównie spadkiem deklaracji nieufności (o 5 punktów procentowych). Minimalnie natomiast (o 3 punkty – różnica w granicach błędu pomiaru) przybyło badanych, którzy mu ufają.

Trochę lepsze niż we wrześniu są ponadto notowania ministra spraw wewnętrznych i administracji Mariusza Błaszczaka (wzrost zaufania o 3 punkty procentowe i spadek nieufności o 4 punkty). W stosunku do poprzedniego pomiaru poprawiły się także notowania ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobry oraz szefa MSZ Witolda Waszczykowskiego (spadek nieufności po 4 punkty procentowe). O bardzo już niewielkiej poprawie ocen można mówić w przypadku premier Beaty Szydło, wicepremiera, szefa resortów rozwoju i finansów Mateusza Morawieckiego, ministra środowiska Jana Szyszki, a także szefa SLD Włodzimierza Czarzastego, którym od września minimalnie ubyło przeciwników (spadki nieufności po 3 punkty procentowe).

Warto zauważyć, iż korzystne zmiany w notowaniach są wprawdzie niewielkie, jednak dla sporej części przedstawicieli obozu rządzącego październik okazał się miesiącem, w którym uzyskali oni najlepsze ze swych dotychczasowych ocen. Najwyższe z dotąd rejestrowanych są m.in. oceny premier Beaty Szydło, wicepremiera Mateusza Morawieckiego i szefa MSWiA Mariusza Błaszczaka. Równie dobrych jak obecnie notowań nie mieli w tej kadencji Sejmu także zaliczający się do czołówki rankingu społecznego zaufania prezes PiS Jarosław Kaczyński i minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro.

TABELA 2. ZMIANY ZAUFANIA DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań													
	2016				2017									
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
M. Błaszczak	33	31	29	29	30	31	31	32	34	35	37	36	39	
W. Czarzasty	15	15	14	15	13	17	14	16	13	17	15	14	13	
A. Duda	62	61	59	59	60	58	63	58	62	60	71	74	74	
P. Gliński	20	20	24	22	21	25	25	25	25	23	25	27	26	
J. Gowin	35	33	32	35	37	34	37	34	34	36	34	39	37	
K. Jurgiel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	
J. Kaczyński	37	37	34	37	35	34	36	36	41	38	37	39	42	
S. Karczewski	16	16	15	23	21	20	22	22	22	19	22	27	23	
W. Kosiniak-Kamysz	29	28	27	36	33	34	32	33	29	32	28	33	28	
M. Kuchciński	20	21	19	22	22	22	23	25	25	24	25	27	24	
P. Kukiz	47	46	45	49	51	48	50	48	50	51	51	51	55	
K. Lubnauer	-	-	-	-	19	24	20	23	20	23	-	24	20	
A. Macierewicz	30	28	28	29	27	26	25	25	30	25	28	29	28	
M. Morawiecki	36	35	35	36	38	35	40	40	41	42	43	46	47	
R. Petru	35	35	31	25	26	27	26	23	23	24	23	26	23	
K. Radziwiłł	20	19	19	21	20	21	20	19	20	20	-	24	23	
E. Rafalska	34	32	30	30	34	36	36	37	35	39	37	39	39	
G. Schetyna	27	24	24	26	27	28	30	30	24	27	23	24	19	
B. Szydło	57	51	51	53	52	51	52	53	56	55	56	57	58	
J. Szyszko	-	-	-	-	-	16	-	17	-	16	19	23	22	
R. Trzaskowski	-	-	-	-	14	-	16	-	-	-	-	-	14	
S. Tyszka	-	-	-	-	20	21	20	20	17	20	-	25	21	
W. Waszczykowski	26	25	26	26	25	27	26	27	29	28	29	33	33	
Z. Ziobro	44	40	41	41	41	42	43	43	46	43	42	46	46	

TABELA 3. ZMIANY NIEUFNOŚCI DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												
	2016				2017								
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
M. Błaszczak	28	27	30	29	31	34	32	30	29	31	31	31	27
W. Czarzasty	20	18	18	19	19	20	20	19	19	18	21	21	18
A. Duda	25	25	29	28	28	29	26	27	27	27	18	15	15
P. Gliński	21	20	20	21	23	23	22	20	20	23	18	19	17
J. Gowin	26	26	26	24	24	25	24	24	23	23	25	22	22
K. Jurgiel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
J. Kaczyński	49	50	50	50	52	53	50	48	46	44	50	49	44
S. Karczewski	14	12	13	16	17	19	14	14	14	15	15	15	13
W. Kosiniak-Kamysz	13	13	13	10	12	12	13	12	14	14	13	14	14
M. Kuchciński	19	19	21	30	28	29	28	24	22	23	25	23	20
P. Kukiz	27	25	25	23	27	27	23	25	22	24	20	21	20
K. Lubnauer	-	-	-	-	16	17	18	19	16	19	-	21	19
A. Macierewicz	52	51	53	51	55	60	58	58	52	54	55	54	53
M. Morawiecki	14	14	18	18	19	22	19	19	15	16	17	16	13
R. Petru	32	29	31	41	39	40	42	43	45	41	47	45	43
K. Radziwiłł	21	18	19	20	24	29	25	24	21	28	-	23	24
E. Rafalska	12	13	16	14	15	17	17	14	12	14	16	14	12
G. Schetyna	39	40	39	41	40	40	40	40	46	42	51	49	49
B. Szydło	31	33	34	31	33	35	36	32	32	30	31	31	28
J. Szyszko	-	-	-	-	-	30	-	31	-	34	37	36	33
R. Trzaskowski	-	-	-	-	8	-	9	-	-	-	-	-	9
S. Tyszka	-	-	-	-	9	9	7	9	9	9	-	8	7
W. Waszczykowski	29	27	29	28	30	33	33	33	27	32	29	29	25
Z. Ziobro	37	40	40	39	40	40	39	36	34	35	40	37	33

Z kolei listę polityków, którzy w ciągu ostatnich tygodni dzielących kolejne pomiary stosunkowo najwięcej stracili w ocenie badanych, otwierają liderzy ugrupowań byłej koalicji rządowej: szef PO Grzegorz Schetyna oraz przewodniczący PSL Władysław Kosiniak-Kamysz. W porównaniu z wrześniem zaufanie do każdego z tych polityków zmniejszyło się o 5 punktów procentowych. Spadek ten szczególnie niekorzystnie odbija się na i tak już nienajlepszych notowaniach Grzegorza Schetyny. Od stycznia 2016 roku, a więc mniej więcej od momentu objęcia funkcji szefa tej partii, zaufanie do Grzegorza Schetyny zmniejszyło się o 13 punktów procentowych – z 32% w styczniu 2016 roku do zaledwie 19% obecnie. W jeszcze większym stopniu przybyło badanych mających negatywne nastawienie do szefa PO. Odsetek ankietowanych deklarujących w stosunku do niego nieufność jest dziś o 17 punktów procentowych wyższy niż w styczniu ubiegłego roku (wzrost z 32% do 49% obecnie).

Poza liderami PO i PSL na zaufaniu społecznym stracili też nieco w tym miesiącu wicemarszałek Sejmu Stanisław Tyszka, wiceprzewodnicząca Nowoczesnej Katarzyna Lubnauer i marszałek Senatu Stanisław Karczewski (spadki zaufania po 4 punkty procentowe). Minimalnie (o 3 punkty) zmniejszyło się ponadto zaufanie do lidera Nowoczesnej Ryszarda Petru. W przypadku wszystkich tych polityków odnotowane niewielkie zmiany w zaufaniu są niejako kompensowane przez jednoczesne minimalne spadki krytycznych ocen, dlatego należy je interpretować raczej w kategoriach spadku popularności czy malejącego zainteresowania osobami tych polityków, niż istotnych strat wizerunkowych.

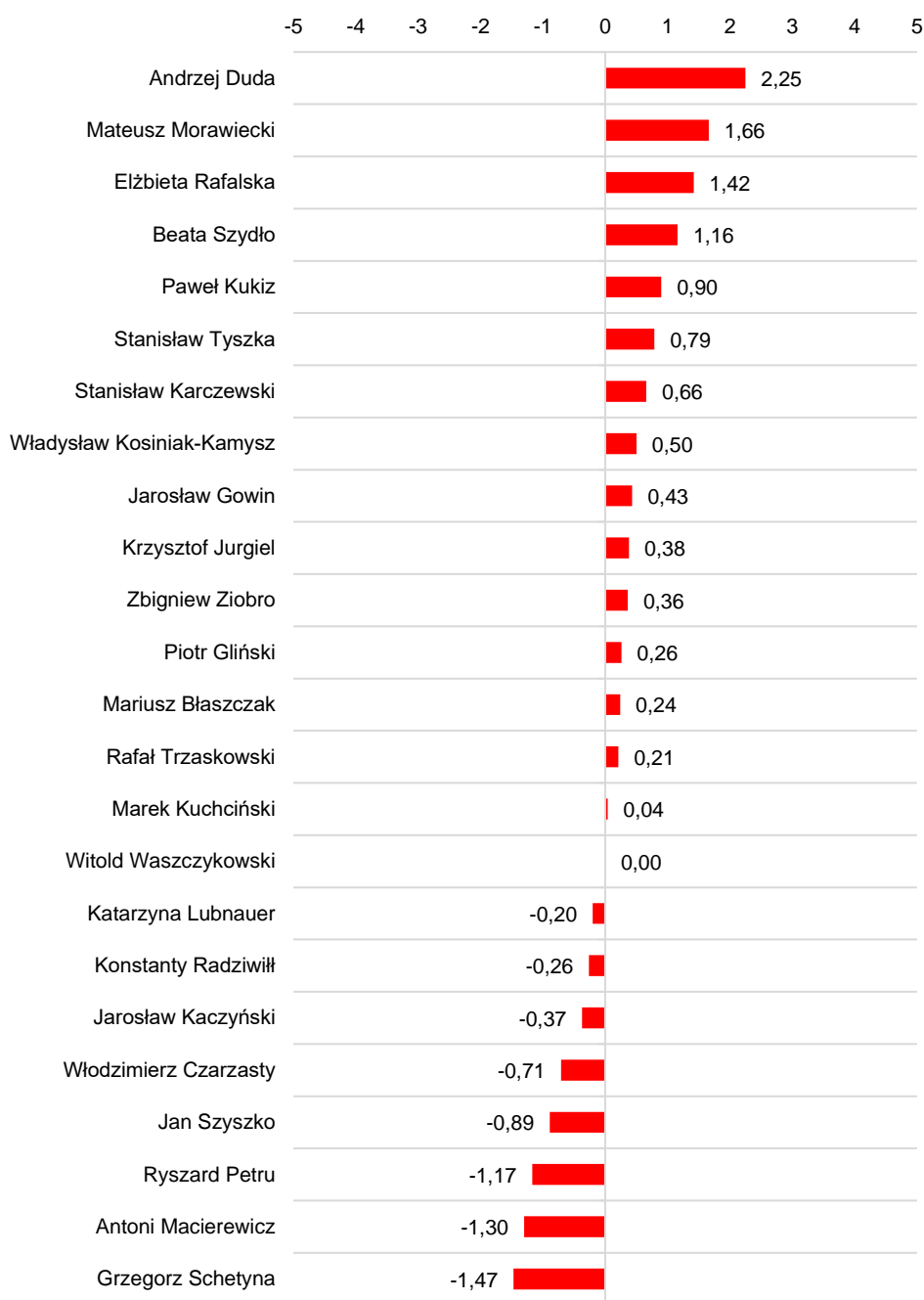
ŚREDNIE OCEN

W naszym badaniu ankietowani oceniają poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty określić można z jednej strony jako głęboką nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania i nieufności. Prezentowane były łączne odsetki badanych wyrażających zaufanie (wskazania punktów +1 do +5), obojętność (0) i nieufność (-1 do -5) wobec poszczególnych polityków, a także stopień ich nieznaności, które odnosiły się do ogółu badanych. Natomiast średnia ocen jest syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia znajomości poszczególnych polityków.

Najbardziej jednoznacznie pozytywnie odbieranym politykiem jest prezydent Andrzej Duda. W jego ocenach zaufanie blisko pięciokrotnie przeważa nad nieufnością, średnia ocen wynosi zaś 2,25 punktu.

Drugie miejsce pod względem korzystnego bilansu ocen, jednak z dużo słabszym od prezydenta wynikiem, zajmuje wicepremier Mateusz Morawiecki (średnia ocen wynosi 1,66 punktu). Trzecią co do wartości średnią ma minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska (1,42).

RYS. 1. Zaufanie do polityków w październiku 2017 – średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie)

Do grona dobrze postrzeganych przedstawicieli dzisiejszej sceny politycznej, w ocenach których zaufanie zdecydowanie przeważa nad nieufnością, zaliczają się również premier Beata Szydło (średnia ocen wynosi 1,16 punktu), Paweł Kukiz (0,90), Stanisław Tyszka (0,79), marszałek Senatu Stanisław Karczewski (0,66) oraz lider PSL Władysław Kosiniak-Kamysz (0,50). Pozytywne noty przeważają ponadto w społecznych ocenach ministrów: kierującego resortem nauki i szkolnictwa wyższego

wicepremiera Jarosława Gowina, ministra rolnictwa i rozwoju wsi Krzysztofa Jurgieła, ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobry, wicepremiera i szefa resortu kultury Piotra Glińskiego oraz kierującego MSWiA Mariusza Błaszczaka (średnie ocen w granicach od 0,43 do 0,24). Pozytywnie wypada też bilans ocen bardzo mało znanego szerokiej publiczności Rafała Trzaskowskiego (0,21).

Pozytywne i negatywne noty praktycznie równoważą się w społecznych ocenach marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego oraz szefa polskiej dyplomacji Witolda Waszczykowskiego (średnie wynoszą odpowiednio 0,04 i 0,00). Raczej już niekorzystnie, niemniej jednak z niezbyt dużą przewagą negatywnych ocen, wypada bilans zaufania i nieufności w przypadku wiceprzewodniczącej Nowoczesnej Katarzyny Lubnauer oraz ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła (średnie w granicach od -0,20 do -0,26). Niewiele niższą średnią ocen ma też w tym miesiącu prezes PiS Jarosław Kaczyński (-0,37).

Pozostali uwzględnieni w badaniu politycy odbierani są już znacznie bardziej krytycznie. Niską, świadcząca o dużej przewadze negatywnych nastawień średnią ocen mają: lider SLD Włodzimierz Czarzasty (-0,71), minister środowiska Jan Szyszko (-0,89), a zwłaszcza szef Nowoczesnej Ryszard Petru (-1,17), Antoni Macierewicz (-1,30) i – najgorzej obecnie oceniany spośród wszystkich uwzględnionych w październikowym sondażu polityków – szef PO Grzegorz Schetyna (-1,47).

TABELA 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmian)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	IX '17	X '17	Różnica*
Mariusz Błaszczak	-0,10	0,24	0,34
Zbigniew Ziobro	0,07	0,36	0,29
Jarosław Kaczyński	-0,63	-0,37	0,26
Witold Waszczykowski	-0,22	0,00	0,22
Mateusz Morawiecki	1,45	1,66	0,21
Beata Szydło	0,96	1,16	0,20
Jan Szyszko	-1,05	-0,89	0,16
Elżbieta Rafalska	1,28	1,42	0,14
Marek Kuchciński	-0,08	0,04	0,12
Paweł Kukiz	0,78	0,90	0,12
Stanisław Karczewski	0,57	0,66	0,09
Antoni Macierewicz	-1,39	-1,30	0,09
Ryszard Petru	-1,25	-1,17	0,08
Piotr Gliński	0,20	0,26	0,06
Katarzyna Lubnauer	-0,22	-0,20	0,02
Konstanty Radziwiłł	-0,27	-0,26	0,01
Jarosław Gowin	0,43	0,43	0,00
Andrzej Duda	2,27	2,25	-0,02
Włodzimierz Czarzasty	-0,65	-0,71	-0,06
Stanisław Tyszka	0,87	0,79	-0,08
Grzegorz Schetyna	-1,35	-1,47	-0,12
Władysław Kosiniak-Kamysz	0,68	0,50	-0,18

* Różnice średnich ocen istotne statystycznie na poziomie 0,05

Długa jest w tym miesiącu lista polityków, którzy – jak świadczy zestawienie wrześnieowych i październikowych ocen – spotykają się dziś z bardziej przychylną czy mniej krytyczną oceną ankietowanych. W ogromnej większości znaleźli się na niej przedstawiciele rządu i rządzącej formacji. Jednak zmiany, jakie odnotowaliśmy na poziomie zagregowanych deklaracji zaufania i nieufności, zarówno te in plus, jak i in minus miały – jak się okazuje – zbyt słabe natężenie, by istotnie zaważyć na dotychczasowych notowaniach poszczególnych polityków. W przypadku wszystkich uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej różnice średnich ocen są nieistotne statystycznie.

W październiku, tak jak w poprzednich miesiącach, największym zaufaniem społecznym cieszy się prezydent Andrzej Duda. Na drugim miejscu plasuje się premier Beata Szydło, która w tym miesiącu osiągnęła najlepszy wynik w swej karierze. Również bardzo dobre notowania, porównywalne z jego najlepszymi ocenami z okresu wyborów prezydenckich w 2015 roku, uzyskał Paweł Kukiz, zajmujący w rankingu zaufania miejsce trzecie.

Największą nieufność Polaków budzi szef MON Antoni Macierewicz. Drugie miejsce w tej negatywnej klasyfikacji przypadło w tym miesiącu liderowi PO Grzegorzowi Schetynie, a na kolejnych pozycjach znaleźli się prezes PiS Jarosław Kaczyński oraz szef Nowoczesnej Ryszard Petru.

Politykiem, który w stosunku do września zyskał na zaufaniu społecznym, jest Paweł Kukiz. Biorąc natomiast pod uwagę oba wymiary – zaufanie oraz nieufność – o niewielkiej poprawie ocen można mówić w przypadku prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego, szefa MSWiA Mariusza Błaszczaka, ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobry oraz szefa MSZ Witolda Waszczykowskiego. Minimalnie zyskali w ocenie badanych także premier Beata Szydło oraz wicepremier, szef resortów rozwoju i finansów Mateusz Morawiecki.

Stosunkowo najbardziej pogorszyły się natomiast oceny szefa PO Grzegorza Schetyny oraz przewodniczącego PSL Władysława Kosiniaka-Kamysza.

Wszystkie te zmiany – zarówno pozytywne, jak i negatywne – miały jednak słabe natężenie i nie zaważyły w stopniu istotnym statystycznie na dotychczasowych ocenach tych polityków.

Utrzymująca się również w tym miesiącu tendencja wzrostowa sprawiła jednak, że spora część przedstawicieli obozu rządzącego osiągnęła najlepsze wyniki w swej karierze. Najwyższe z dotąd rejestrowanych okazały się m.in. oceny premier Beaty Szydło, wicepremiera Morawieckiego oraz szefa MSWiA Mariusza Błaszczaka. Równie dobrych notowań nie mieli jeszcze w tej kadencji Sejmu prezes PiS Jarosław Kaczyński i minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro.

Opracowała

Agnieszka Cybulska